

*С.В. Воробйов, аспірант кафедри інформаційної політики та цифрових технологій
НАДУ при Президентіві України,
тел.: +38 066 726 01 24
e-mail: vs.ecoukraine@gmail.com*

**Особливості впровадження інструментів цифрової демократії для підвищення
ефективності публічного врядування у сфері охорони навколишнього
природного середовища**

При формуванні планів впровадження цифрових інструментів у сферу публічного врядування в цілому, а також інструментарію цифрової демократії у сфері охорони навколишнього середовища зокрема, потрібно максимально враховувати не лише загальні тенденції, але й особливості відповідної сфери діяльності. Тобто процес впровадження цифрових інновацій у сферу екології та охорони навколишнього середовища потребує обов'язкового проведення скоординованих, організаційно-технологічних заходів і погодження дій органів публічної влади та громадськості в контексті розбудови цифрового суспільства.

Існуючий цифровий інструментарій будь-яких онлайн платформ для реалізації соціальних комунікацій, як інструментів цифрової демократії, забезпечує належний рівень комунікацій між членами спільноти, групи або окремими учасниками. Натомість, з метою контролю за результатами обговорення, необхідно застосовувати спеціалізовані інформаційно-комунікативні системи, які забезпечуючи інтероперабельну взаємодію призначені для збору, обробки, розподілення, зберігання, представлення та обміну інформації в режимі реального часу, між органами публічної влади та громадянами.

Наприклад, сервіси геоінформаційної веб-системи «Інтерактивний реєстр екологічних проблем України» забезпечують не лише можливість комунікації між учасниками (обмін інформацією, неформальне спілкування), але і отримання необхідного результату користувачем, громадянином який направив електронне звернення з інформацією про конкретну екологічну проблему чи порушення природоохоронного законодавства.

Окрім того, функціональні можливості системи побудовані таким чином, що уповноважений орган державного контролю має можливість безпосередньо реагувати

на діяльність/бездіяльність окремої посадової особи. У випадку відсутності реакції державного природоохоронного органу на звернення користувача про екологічну проблему, в терміни передбачені законодавством, автоматизований процес в роботі системи, без участі користувача, забезпечить переадресацію повідомлення про вчинення адміністративного правопорушення посадовою особою природоохоронного органу, який ігнорує законні вимоги користувача, на Уповноваженого з прав людини.

Орган державної влади, уповноважений складати протоколи за порушення законодавства про інформацію, отримує повний, оформлений належним чином, пакет документів зі скаргою, викладеними фактами та доказами скоєного правопорушення і може застосувати до порушника санкції адміністративного впливу, з метою стимулювання останнього виконати належним чином покладені на нього функції.

Проаналізувавши розглянутий механізм, неважко виділити переваги щодо його подальшого впровадження і використання:

- прозорість і відкритість органів державної влади, прийняття більш ефективних рішень, завдяки чому громадяни мають можливість отримувати достовірну, точну і оперативну інформацію про діяльність органів влади, а отже – умовно кажучи, брати участь у прийнятті ними відповідних рішень;

- економія матеріальних та часових ресурсів;

- оптимізація корпоративного управління (скорочення витрат на оздійснення будь – яких операцій, підвищення якості роботи, і тому подібне);

- підвищення якості здійснення сервісної діяльності органами у сфері охорони довкілля;

- підвищення ефективності роботи органів державної влади, завдяки більш ефективному витрачання бюджетних коштів, скороченню витрат на утримання державного апарату;

- зниження рівня корупції в органах влади.

Слід зауважити, що використання згаданих технологій актуальне не лише для громадян, бізнес – структур, але й для держави – як дієвого інструменту підвищення ефективності організації діяльності та функціонування органів публічної влади.

При наявності переваг щодо використання такого підходу до організації управління комунікативними процесами у сфері охорони навколишнього середовища, необхідно враховувати також можливість державного фінансування вищезгаданого

інструментарію [1, С.44]. Тобто, з метою економії бюджетних коштів, на перших етапах впровадження, потрібно передбачити джерело реального економічного ефекту, оскільки використання запропонованого інструментарію є комплексним взаємовигідним рішенням як для бізнесу так громадськості.

Отримання бажаного економічного ефекту очікується від збільшення якості проведення заходів з реалізації державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього середовища і як наслідок – передбачуваного збільшення надходжень до державних природоохоронних фондів місцевих та загальнодержавного бюджетів.

Підсумовуючи вищевикладене, з врахуванням позитивних прикладів, наведених в даному дослідженні та отриманих в результаті ґрунтовного аналізу впровадження технологій інструментів цифрової демократії в Україні, з впевненістю можна виділити основні практичні переваги щодо їх використання:

- для громадян – мати вільний доступ до публічної інформації та приймати безпосередню участь у формуванні і реалізації державної політики;

- для бізнесу – через використання мережових цифрових технологій мати спрощений доступ до органів публічної влади, співпрацювати з ними, що буде сприяти покращенню інвестиційному клімату держави і як наслідок забезпечить економічний розвиток країни;

- для органів публічної влади – підвищення якості і ефективності власної регуляторної діяльності.

Список використаних джерел

1. Карпенко О. В. Визначення та етапи розвитку електронних послуг державного управління в Україні [Текст] / О. В. Карпенко // Новітні інформаційно-комунікаційні технології в модернізації публічного управління : закордонний і вітчизняний досвід: матеріали наук.-практ. семінару, 19 квітня в 2013 р., м. Дніпропетровськ / ред. кол.: В. М. Дрешпак (голов.ред.). - Д. : ДРІДУ НАДУ, 2013. - С. 41.